

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli - ZOsn (Uradni list RS, št. 81/06 – UPB, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16-ZOFVI-L); je Svet Osnovne šole Antona Šibelja-Stjenka KOMEN dne 19. 12. 2022 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA v Osnovni šoli KOMEN

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil (Priloga A), organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev ter pohvale in priznanja učencem..

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Komen in ni delavec šole.
- b. Učenec postane **kazensko odgovoren** s 14 leti.
- c. **Učenec s posebnimi potrebami** je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- d. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- e. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- f. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da

- a. redno obiskuje pouk in izbirne predmete ter ostale načrtovane aktivnosti, k njim prihaja pravočasno ter je nanje pripravljen,
- b. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda,
- c. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti,
- d. v času vzgojno-izobraževalnega procesa skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih deležnikov,
- e. spoštljivo ravna s šolsko lastnino, z lastnino učencev in delavcev šole,
- f. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- g. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti,
- h. morebitne konflikte rešuje na miren način,
- i. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole.

Dolžnosti rediteljev

Vsak oddelek ima reditelje, ki jih določi razrednik oddelka. Reditelja se tedensko menjata in morata:

- a) dosledno skrbeti za čistočo učilnice oziroma drugega prostora, kjer je potekalo vzgojno izobraževalno delo,
- b) ob pričetku ure seznanjati učitelje z odsotnostjo učencev,
- c) ob pričetku ure (po 5 min) seznaniti vodstvo šole o odsotnosti učitelja,
- d) prinesiti malico in po njej pospraviti,
- e) po končani uri odpreti okna v učilnici,
- f) opravljati druge naloge, ki so opredeljene v šolskem hišnem redu.

4. člen

(načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev in po nalogu ravnateljice drugih oseb. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c. z izvajanjem prometno-varnostnega programa, ki obsega:
 - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
 - prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom na vidnih mestih,
 - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
 - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
 - drugo;
- d. z dežurstvom učiteljev med odmori na hodnikih in v jedilnici;
- e. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov ter varnostnih načrtov;
- f. z uporabo zaščitnih in varnostnih pripomočkov (protidrsna zaščita talnih površin idr.);
- g. s sistemom alarmiranja, ki ga sprožimo v primeru požara ali v drugem primeru, v katerem pride do povišanja temperature ali dima v prostorih šole. Ob sprožitvi protipožarnega sistema se vzpostavi tudi telefonski klic s pooblaščen družbo za varovanje;

Učitelji dežurajo po razporedu, ki ga pripravi ravnateljica. Dežurni učitelji skrbijo za red in disciplino, za varnost učencev, za preprečevanje nedovoljenih odhodov s šolskega prostora in opravljajo druge naloge, ki jih določa šolski hišni red. Tako zagotavljajo red in disciplino na hodnikih, v straniščih in učilnicah ter pomagajo dežurnim učencem in rediteljem.

5.člen
(pravila obnašanja in ravnanja)

Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b. Na šoli in izven nje se pozdravljamo, praviloma prvi pozdravi mlajši starejšega ter tisti, ki vstopa že prisotne.
- c. Ob začetku učne ure oz. pred pričetkom pouka (1. do 5. razred) učenci in učitelj stoje pozdravijo.
- d. Učenci učitelje vikajo in primerno naslavlajo.
- e. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- f. Med poukom ni dovoljeno žvečiti, jesti ali piti.
- g. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci si v garderobah sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Nošenje copat je obvezno. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobnih omaricah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate (oboje namenjeno le pouku športa).
- c. Pri pouku športa ni dovoljeno nošenje nakita.
- d. Pri pouku ŠPO, TIT, GOS, KEM, (kadar se izvaja praktično delo) imajo učenci dolge lase spete v čop.
- e. V šoli so učenci primerno oblečeni. Pokrivala in verige so prepovedane.
- f. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. V času šolskih in obšolskih dejavnosti ter med odmori do odhoda avtobusa je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učenca. Elektronske naprave, ki jih učenci prinašajo v šolo, morajo biti izklopljene. Učenci jih na lastno odgovornost hranijo lahko samo garderobnih omaricah.
- b. Uporaba elektronskih naprav je izjemoma dovoljena zgolj na podlagi izrecnega dovoljenja učitelja za namene in potrebe učnega procesa.
- c. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole.
- d. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole ni dovoljeno.
- e. V primeru nedovoljene uporabe je učenec dolžan izročiti izklopljeno elektronsko napravo strokovnemu delavcu.
- f. Elektronsko napravo prevzamejo starši v svetovalni službi.

Čakanje na pouk

- a. Vsi učenci pred začetkom pouka mirno počakajo učitelje v avli ali v telovadnici ob 1. zvonjenju odidejo v učilnice.

- b. Učenci 1. – 5. razreda po zvonjenju med posameznimi odmori ravnajo v skladu z navodili učiteljev. Učenci 6. – 9. razreda mirno počakajo učitelje pred učilnicami, v katerih bo skladno z urnikom potekal vzgojno-izobraževalni proces.

Gibanje po šoli

- a. Učenci prihajajo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primerih predur in obiska šolske knjižnice.
- c. Po zadnji uri pouka oz. po zaključku drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti učenci zapustijo šolski prostor in odidejo domov. Zadrževanje na šolskem prostoru po končanem pouku ali drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih ni dovoljeno (razen če učenec obiše knjižnico ali čaka na druge izvenšolske aktivnosti).
- d. Učenci vozači, ki 1. uro nimajo pouka, na začetek pouka počakajo v šolski knjižnici.
- e. Če imajo učenci v urniku prosto uro, na nadaljevanje pouka počakajo v šolski knjižnici ali v za to določeni učilnici.
- f. Prvošolce starši pospremiijo do učilnice jutranjega varstva in jih po končanem pouku ali po podaljšanem bivanju tam tudi prevzamejo (Komen) oz. jih prevzamejo pred vhodom v šolo (Štanjel).
- g. Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši, ki pridejo po svojega otroka, ga počakajo pred vhodom v šolo in vanjo ne vstopajo.
- h. Med odmori se učenci od 6. do 9. razreda zadržujejo na hodnikih šole in v večnamenskem prostoru.
- i. Učenci se med odmori ne zadržujejo v garderobi in na WC. Za potrebe pouka gredo med odmori lahko v garderobo do svoje omarice in iz nje vzamejo potrebščine.
- j. V jedilnico vstopajo učenci v času malice in kosila.
- k. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo v garderobah.
- l. Zadrževanje v učilnicah med odmori brez prisotnosti učitelja ni dovoljeno.
- m. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka, pod vodstvom oziroma naročilom učitelja ali strokovnih delavcev.
- n. V primeru izrednega odhoda iz šole učenci zapustijo šolski prostor z vednostjo razrednika ali učitelja, ki je trenutno prisoten v razredu ali po predhodnem pisnem dovoljenju staršev.

Prehrana

- a. Hrano (malico in kosilo) uživajo učenci v jedilnici oziroma v učilnici. Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja (umivanje rok, pri malici uporaba tekstilnega prtička). Po jedi pripravijo za seboj. Mize po malici pobrišejo reditelji.
- b. Hrane in pijače ni dovoljeno odnašati iz jedilnice oz. učilnice.
- c. Učenci pred kosilom šolske torbe in druge potrebščine odložijo, pred učilnice oz. na za to določen prostor.
- d. Učenci pri malici in kosilu vzamejo toliko hrane, kot jo lahko pojedjo in skrbno ločujejo ostanke hrane in ostalo odpadno embalažo.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje oz. vodstvo šole.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju in lastnini deležnikov.

- e. Če učenec izgubi ključek garderobne omarice, pridobi kopijo pri razredniku in izdela novega.
- f. Če učenec izgubi ključek za prehrano, si v tajništvu pridobi novega. Nabava le-tega se zaračuna na položnici.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo in se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora in v času izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa izven njega je prepovedano:

- a. kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc;
- b. prihod ali prisotnost pod vplivom alkohola, drog ali drugih nedovoljenih snovi,
- c. uživanje alkoholnih in energijskih pijač ter lizik;
- d. uporaba pirotehničnih in drugih sredstev ter hladnega orožja, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- e. prinašanje, ponujanje – napeljevanje ali prodaja vsega naštetega pod a), b), c);
- f. vsako fizično, spolno in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- g. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- h. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- i. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji in drugimi prevoznimi sredstvi;
- j. nedovoljena, nevarna uporaba zgoraj navedenih prevoznih sredstev;
- k. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- l. uporaba elektronskih naprav razen v učne namene;
- m. javno objavljane kakršnih koli posnetkov narejenih v času VIZ, OPB in VV;
- n. odtujevanje lastnine šole (tudi hrane), delavcev šole ali učencev, zunanjih sodelavcev ali obiskovalcev šole;
- o. popraviljanje ali vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo;
- p. uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola;
- q. neopravičeno izostajanje od pouka;
- r. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prezemanje učencev iz šole v prvi triadi in v primeru bolezni ali poškodbe

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole. Šola so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu.

Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša (če ta ne obstaja, pokliče zakonitega zastopnika otroka), ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

V primeru bolezni ali poškodbe učenca so starši dolžni prevzeti otroka v šoli. V primeru nujne zdravniške pomoči šola poskrbi za primerno ukrepanje in hkrati obvesti starše.

6. člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neupravičena zamuda daljša od 10 minut se

kaznuje z neopravičeno uro. Neopravičene minute do 10 minut se seštevajo.

Učenci so dolžni po 5 min odsotnosti učitelja o tem obvestiti vodstvo šole.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo. Koriščenje prostih dni so starši dolžni najaviti 3 dni pred izostankom.

Če učenci že vnaprej vedo, da bodo zaradi opravičljivega razloga odsotni, vodji dejavnosti predhodno prinesejo opravičilo. V primeru plačljive dejavnosti to sporočijo tudi v tajništvo šole vsaj 3 dni pred izvedbo, sicer kljub neudeležbi poravnajo stroške dejavnosti.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika in učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda, in to v spremstvu staršev ali skrbnikov učenca ali izjemoma sam po predhodnem pisnem dovoljenju staršev.

7. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s **prilogo A** tega pravilnika.

8. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev iz 6. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno najprej reševati na miren način.
- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki upošteva starost in okoliščine kršitelja ter težo kršitve.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov si pomagamo s prilogo A teh pravil. Pri tem je potrebno upoštevati, da je **za učence s posebnimi potrebami** nujna vključitev tričlanske komisije, ki presodi o ustreznosti postopka za izrek vzgojnega ukrepa in izbiri vzgojnega ukrepa. Kadar je tričlanska komisija v dvomu o ustreznosti postopka ali vzgojnega ukrepa, mora pridobiti mnenje ustreznega strokovnjaka.

9. člen (tričlanska komisija = posvetovalno telo)

Tričlanska komisija (najbolje učitelj, razrednik, svetovalna služba) obravnava težje kršitve, za katere je v prilogi A teh pravil predviden postopek pred tričlansko komisijo. Naloga tričlanske komisije je tudi opredeljevanje kršitev, ki v prilogi A teh pravil niso navedene, in predlaganje postopkov in ukrepov, ki so sicer v prilogi A teh pravil predvideni, vendar bi bili zaradi osebnih ali drugih okoliščin v konkretni zadevi neprimerni. Tričlanska komisija predlaga postopek in možne ukrepe za obravnavo teh kršitev.

10. člen (organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov je toliko, kolikor je oddelkov na šoli. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

11. člen (sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Posredovanje podatkov o učencih

Podatke o učencih šola posreduje v skladu z GDPR.

Sistematski pregledi in cepljenje

Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 2., 4. in 6. razredu, v 8. razredu se izvaja sistematski pregled in preizkus sluha.

Zobozdravstvene storitve

Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

12. člen
(pohvale in priznanja)

Učenci so za nadpovprečne rezultate lahko pohvaljeni in prejmejo priznanje, lahko tudi priznanje z nagrado. Podrobnejše kriterije za omenjeno ureja Vzgojni načrt šole.

13. člen
(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po predhodni obravnavi in potrditvi na sestanku učiteljskega zbora, obravnavi in potrditvi na Svetu staršev ter po sprejetju na Svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Št: 6006 – 3/2022/1
Komen, december 2022

Nives Cek, prof.,
v. d. ravnateljice

Mojca Uhernik Pipan, prof.,
predsednica Sveta šole